

Sarajevo, 30.04.2018. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
23.04.2018.- 27.04.2018.

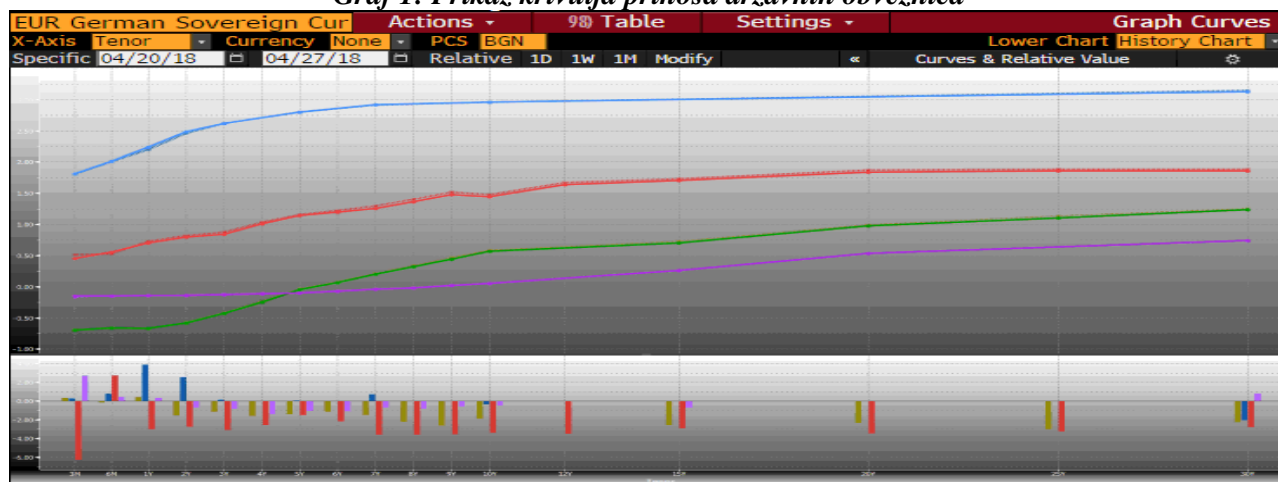
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	20.4.18	-	27.4.18		20.4.18	-	27.4.18		20.4.18	-	27.4.18		20.4.18	-	27.4.18	
2 godine	-0,56	-	-0,58	↘	2,46	-	2,48	↗	0,83	-	0,80	↘	-0,13	-	-0,13	→
5 godina	-0,03	-	-0,05	↘	2,80	-	2,80	→	1,16	-	1,14	↘	-0,09	-	-0,10	↘
10 godina	0,59	-	0,57	↘	2,96	-	2,96	→	1,48	-	1,45	↘	0,06	-	0,06	→

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	20.4.18	-	27.4.18	
3 mjeseca	-0,661	-	-0,660	↗
6 mjeseci	-0,664	-	-0,665	↘
1 godina	-0,638	-	-0,644	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 27.04.2018. godine (pune linije) i 20.04.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznice eurozone su na početku proteklog tjedna zabilježili rast, koji je osobito bio izražen kod obveznica dužeg roka dospelja. Na rast prinosa utjecaj su imali objavljeni pozitivni PMI podaci za travanj, a prema riječima glavnog ekonomiste Markita Williamsona isti ukazuju na tromjesečni rast GDP-a eurozone od 0,6%. Korekcija prinosa je zabilježena u četvrtak, nakon što je na globalnoj razini zabilježen oporavak indeksa dionica. Također, pad prinosa je bio izražen nakon redovite pres-konferencije ECB-a koja je održana istog dana, a na kojoj su naglašeni mogući rizici po gospodarski rast koji dolaze od izraženog protekcionizma, iako su, generalno, očekivanja ostala optimistična. Prinosi sigurnijih obveznica eurozone srednjeg i dužeg roka dospelja su na tjednoj razini zabilježili pad za oko 1,5 do 2 bazna boda.

ECB je u skladu s očekivanjima ostavila referentnu kamatnu stopu nepromijenjenu na razini od 0,0%. Predsjednik Draghi je potvrdio da je vidljivo usporenje izuzetnog rasta zabilježenog krajem prošle i početkom ove godine, ali je dodao da snažno gospodarstvo eurozone i dalje predstavlja podršku uvjerenju ECB-a da će se inflacija kretati ka ciljanoj razini od oko 2% u srednjem roku. Na ovoj sjednici nisu priopćeni detalji o datumu početka završetka programa kupovina obveznica, a što nije ni bilo očekivano, te je retoriku predsjednika Draghija tržište shvatilo na način da su vrata za početak procesa povlačenja stimulansa i dalje otvorena. Ova odluka, ili eventualno odluka o nastavku provođenja ovog programa, bi trebalo da bude donesena na sjednici koja se održava u lipnju ili u srpnju, uzimajući u obzir da je trenutni rok završetka programa rujan.

Krajem tjedna su objavljeni podaci o kretanju GDP-a u prvom tromjesečju za nekoliko članica eurozone, a koji su zajedno s prognozama nekoliko ekonomskih instituta potvrdili očekivanja da je početkom ove godine došlo do usporenja rasta u usporedbi s posljednjim tromjesečjem prethodne godine. Član UV ECB-a De Gaulhau je izjavio da neizvjesnosti koje dolaze od tarifa uvedenih u SAD već sada negativno utječu na investicije u ekonomiji na globalnoj razini te bi mogle ozbiljno ugroziti svjetski gospodarski rast. On je dodao da bi prema kalkulacijama Središnje banke Francuske povećanje tarifa od 10% moglo smanjiti svjetsku trgovinu za dvoznamenkasti broj i smanjiti GDP na globalnoj razini za više od 2%, počevši u SAD.

Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga S&P je potvrdila dugoročni rejting Njemačke (AAA) i Italije (BBB) sa stabilnim izgledima. Agencija Fitch je potvrdila rejting Nizozemske (AAA), također, sa stabilnim izgledima, dok je agencija Moody's potvrdila rejting Finske (Aa1), sa stabilnim izgledima.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	TRAVANJ	54,8	55,2	55,2
2.	Odnos duga i GDP-a	2017. godina	-	86,7%	89,0%
3.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	TRAVANJ	112,0	112,7	112,7
4.	Povjerenja potrošača – EZ	TRAVANJ	0,4	0,4	0,1
5.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	TRAVANJ	102,8	102,1	103,3
6.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija	TRAVANJ	-	105,1	105,9
7.	GDP – Francuska (tromjesečno) prelim.	I tromjesečje	0,4%	0,3%	0,7%
8.	GDP – Austrija (tromjesečno) prelim.	I tromjesečje	-	0,7%	0,9%
9.	GDP – Španjolska (tromjesečno) prelim.	I tromjesečje	0,7%	0,7%	0,7%
10.	GDP – Belgija (tromjesečno) prelim.	I tromjesečje	-	0,4%	0,5%
11.	Stopa nezaposlenosti – Finska	OŽUJAK	-	8,8%	8,6%
12.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	TRAVANJ	5,3%	5,3%	5,3%
13.	Stopa nezaposlenosti – Španjolska (tromjesečno)	I tromjesečje	16,45%	16,74%	16,55%
14.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	VELJAČA	-	5,1%	7,3%
15.	Stopa inflacija – Francuska (prelim.)	TRAVANJ	1,7%	1,8%	1,7%
16.	Stopa inflacija – Španjolska (prelim.)	TRAVANJ	1,2%	1,1%	1,3%
17.	Stopa inflacija – Belgija (prelim.)	TRAVANJ	-	1,52%	1,39%

SAD

Prinosi američkih obveznica su tijekom proteklog tjedna zabilježili snažan rast koji je bio izražen kod obveznica dužeg roka dospijeca. Prinosi desetogodišnjih američkih obveznica su tijekom trgovanja u srijedu dostigli najvišu razinu od prosinca 2013. godine (3,026%), potaknuti povećanjem inflatornih očekivanja i najavom povećane emisije državnih obveznica. Ministarstvo financija SAD je nedavno najavilo ovo povećanje, uz obrazloženje da su smanjeni fiskalni prihodi nakon smanjenja poreza na profit američkih kompanija. Pored navedenog, doprinos rastu prinosa američkih obveznica dale su i informacije o ublažavanju tenzija u trgovinskim odnosima SAD i Kine. Razlika u prinosisima američkih desetogodišnjih obveznica, koji se kreću oko najviše razine u posljednje četiri godine, i prinosa od dividendi dioničkog indeksa S&P 500 (1,94%) je povećana na najvišu razinu u posljednjih pet godina, što obveznice trenutačno čini znatno više privlačnim za investitore u odnosu na dionice. Rast prinosa američkih obveznica je potakao aprecijaciju USD u odnosu na valute trgovinskih partnera te je indeks

DXY, koji mjeri vrijednost američke nacionalne valute u odnosu na šest valuta trgovinskih partnera (EUR, JPY, GBP, CAD, SEK i CHF) povećan tijekom proteklog tjedna na najvišu razinu u posljednja tri i pol mjeseca. Ipak, krajem tjedna prinosi srednjeg i dužeg roka dopijajuća su zabilježili korekciju na dolje, tako da nije zabilježena promjena istih promatrano na tjednoj razini.

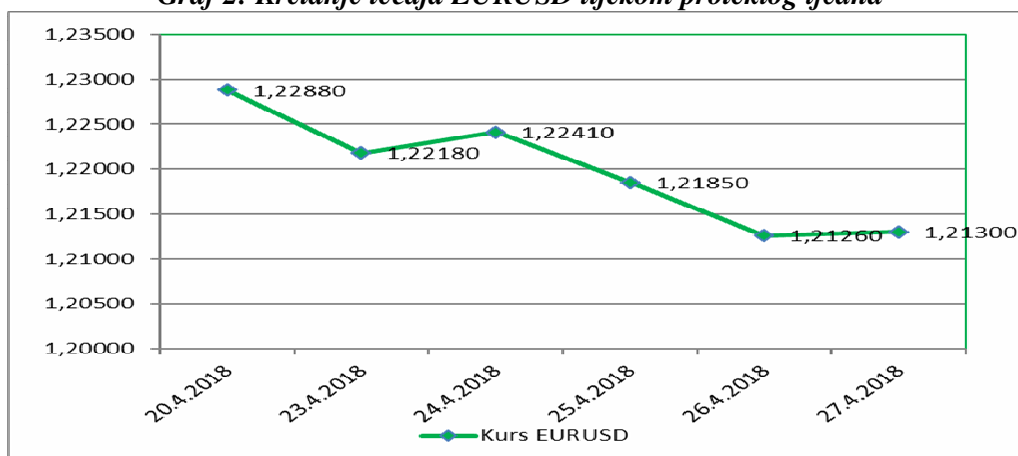
Moody's je tijekom proteklog tjedna potvrdio dugoročni kreditni rejting SAD (Aaa) sa stabilnim izgledima.

Tablica 4.: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – preliminarni podatak (G/G) I tromjesečje	2,0%	2,3%	2,9%
2.	Indeks osobne potrošnje – preliminarni podatak I tromjesečje	1,1%	1,1%	4,0%
3.	Trgovinska bilanca (milijarde USD) OŽUJAK	-75,0	-68,0	-75,9
4.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M) OŽUJAK	0,2%	1,1%	3,0%
5.	Indeks prodaje novoizgrađenih kuća (M/M) OŽUJAK	1,9%	4,0%	3,6%
6.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Kansas Sitija TRAVANJ	17	26	17
7.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Richmonda TRAVANJ	16	-3	15
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 21. TRAVNJA	230.000	209.000	233.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURUSD smanjen s 1,2288 na 1,2130, što predstavlja najnižu razinu od 11. siječnja ove godine.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

EU je spremna da Velikoj Britaniji ponudi bolji carinski sporazum nego s Turskom, ukoliko Velika Britanija odluči da ostane u carinskoj uniji, izjavili su zvaničnici EU. London bi morao odustati od svoje autonomije i ne bi sudjelovao u pregovorima, ali bi postojala mogućnost uspostavljanja UK-EU dijaloga o pitanju trgovine. Njemački ministar ekonomije Altmaier je izjavio da se još uvijek ne zna da li će se desiti „teški“ Brexit. Također, on je dodao da su svi zainteresirani za njegovo izbjegavanje te da i Europska komisija u tom duhu pregovara s Velikom Britanijom. Čak i u slučaju ako ovi pregovori ne budu vodili poželjnom ishodu, to vjerojatno neće imati utjecaja po ekonomski rast u ovoj godini te je tako ekonomski rast za ovu godinu siguran, zaključio je Altmaier.

Očekivanja javnosti u Velikoj Britaniji o pitanju viših kamatnih stopa u skorijoj budućnosti su, prema istraživanjima provedenim sredinom travnja oslabila, prije nego je guverner BoE Carney ukazao da BoE možda neće povećati referentnu kamatnu stopu, kao što većina očekuje, jer su ekonomski pokazatelji „izmiješani“.

Izvršni direktor za strategiju financijske stabilnosti BoE Brazier je izjavio da BoE analizira na koji način bi se fondovi i osiguravajuće kompanije mogli nositi s iznenadnim zahtjevima za gotovinom i kako bi se vratili u procese trgovine bez pribjegavanja destabilizirajućoj prodaji imovine. Brazier je istakao da će ovakve simulacije provjeriti kako se investicijski sektor nosi s velikim rastom margina ili kolaterala i da li oni drže dovoljno likvidnih sredstava da ove zahtjeve ispune.

Preliminarni podaci za GDP za prvo tromjesečje su pokazali da je zabilježen slabiji rast od očekivanog, koji je ujedno i najslabiji od 2012. godine. Podaci o usporenju ekonomskog rasta mogu poremetiti BoE u njenim odlukama da možda poveća referentnu kamatnu stopu na sastanku koji će se održati 10. svibnja, a što bi bilo drugo povećanje ove stope nakon krize 2008. godine.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP)	OŽUJAK	1,3	-0,3	-0,4
2.	Gfk povjerenje potrošača	TRAVANJ	-7	-9	-7
3.	Nationwide cijene kuća (G/G)	TRAVANJ	2,7%	2,6%	2,1%
4.	Uslužni sektor (tromjesečno)	VELJAČA	0,6%	0,4%	0,6%
5.	GDP (Q/Q) P	I tromjesečje	0,3%	0,1%	0,4%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,87756 na razinu od 0,87989, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,4000 na razinu od 1,3781.

JAPAN

Tijekom proteklog tjedna održana je sjednica MPC BoJ na kojoj nije došlo do promjena u monetarnoj politici, ali su iz zvaničnih izjava uklonjene tvrdnje da će se inflatorni cilj od 2% dostići tijekom fiskalne 2019. godine. Guverner Kuroda je upozorio da postoje rizici u ekonomiji koji imaju negativne utjecaje po inflatorna očekivanja, poput uzdržavanja kompanija od povećanja plaća, naglašavajući izazov iskorjenjivanja deflatorskog razmišljanja javnosti. U tom kontekstu, Kuroda je istakao da nema promjena u obvezivanju BoJ na dostizanje inflatornog cilja što je moguće ranije, ali postoje velike neizvjesnosti o pitanju budućih izgleda. Kuroda je, također, istakao da se percepcija javnosti ne mijenja onoliko koliko se on nadao te je dodao da srednjoročna i dugoročna inflatorna očekivanja među kompanijama i kućanstvima nisu povećana. U tromjesečnom izvješću BoJ je ostavila nepromijenjenim očekivanja za inflaciju te očekuje da će inflacija u tekućoj fiskalnoj godini iznositi 1,8%, naglašavajući stav da će održivi oporavak utjecati na rast inflacije ka ciljanoj razini od 2%. Kuroda je istakao da odluka o izostavljanju vremenskog okvira za dostizanje ciljane razine inflacije nije signal za promjenu politike niti to znači da BoJ mijenja ciljanu razinu inflacije u dugom roku. Ministar ekonomije Japana Motegi je izjavio da bilateralni pregovori o trgovini koje će predvoditi predstavnik SAD za trgovinu Lighthizer i on, neće početi prije sredine lipnja, najranije. Na samitu prošlog tjedna premijer Japana Abe i predsjednik SAD Trump su se dogovorili da uspostave novi okvir pregovora fokusirajući se na bilateralnu trgovinu pod vođstvom Montegija i Lighthizera. Ovaj potez bi mogao staviti Japan pod izravne pritiske SAD da uđe u trgovinske pregovore o slobodnoj bilateralnoj trgovini. Japan je spreman da uđe u takve pregovore i želi da uvjeri Vašington da ponovo pristupi Transpacifičkom partnerstvu. Montegi je izjavio da je SAD predočeno da će početak pregovora pod novim okvirom početi oko sredine lipnja ili kasnije. Također, on je istakao da Japan razmišlja o potpisivanju bilateralnog sporazuma o slobodnoj trgovini. Japan i SAD treba da uspostave okvir za trgovinske pregovore, što neće biti jednostavno. Japan se protivi dvosmjernom trgovinskom sporazumu zbog straha od pritisa na otvaranje nekih politički osjetljivih tržišta, poput poljoprivrede. S druge strane, ministar financija SAD Mnuchin dodatno je podgrijavao ove odnose kada je u prošlom tjednu izjavio da Vašington želi bilateralni sporazum o slobodnoj trgovini.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

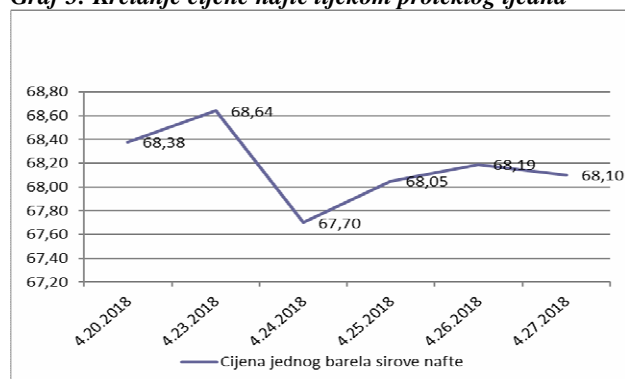
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI prerađivački sektor P	TRAVANJ	-	53,3	53,1
2.	PPI cijene uslužnog sektora (G/G)	TRAVANJ	-	-0,1%	1,3%
3.	Porudžbine strojnih alata (G/G) F	TRAVANJ	-	28,1%	28,1%
4.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti	VELJAČA	0,5%	0,4%	-1,1%
5.	Stopa nezaposlenosti	OŽUJAK	2,5%	2,5%	2,5%
6.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	OŽUJAK	2,0%	2,2%	1,6%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURJPY zabilježio blagi rast s 132,28 na razinu od 132,29. JPY je deprecirao u odnosu na USD te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine od 107,66 na razinu od 109,05.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,38 USD (55,65 EUR) po barelu. Cijena nafte nije bilježila značajne promjene tijekom proteklog tjedna, iako je tijekom trgovanja u ponedjeljak zabilježila najvišu razinu od prosinca 2014. godine. Sudionici na ovom tržištu su u iščekivanju odluke američke administracije o tome da li će ponovo biti uvedene sankcije Iranu, zemlji članici OPEC-a. Krajem proteklog tjedna državni tajnik SAD Pompeo signalizirao da je predsjednik SAD Trump spreman da odustane od nuklearnog sporazuma s Iranom, čak i kada su EU saveznici upozorili da je sporazum najbolji način da Iran ostane bez mogućnosti da proizvodi nuklearne rakete. Ova odluka bi prema najavi trebala biti donesena do 12.05.2018. godine. Američke zalihe nafte su povećane za 2,2 milijuna barela na tjednoj razini, što je znatno bolji podatak od očekivanog smanjenja za 1,3 milijuna barela. Krajem proteklog tjedna cijena nafte je zabilježila rast pod utjecajem objavljivanja informacija da je obujam proizvodnje nafte u Venecueli smanjen za 40%, pod utjecajem političkih i ekonomskih turbulencija u ovoj zemlji. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,10 USD (56,14 EUR).

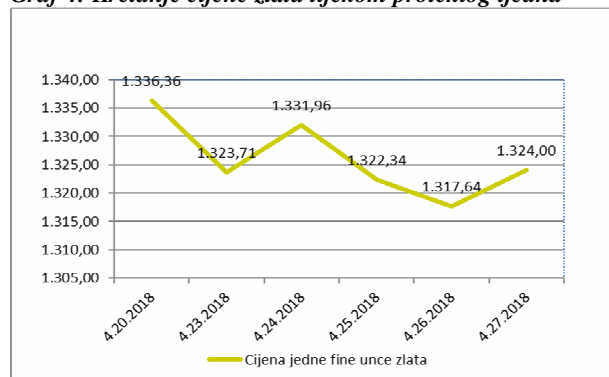
Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.336,36 USD (1.087,53 EUR). Aprecijacija USD i rast prinosa američkih obveznica, pri čemu su prinosi desetogodišnjih obveznica dostigli najvišu razinu u posljednje četiri godine, su nepovoljno utjecali na tražnju za ovim plemenitim metalom, odnosno na njegovu cijenu. Krajem proteklog tjedna objavljen je podatak o boljem od očekivanog rasta gospodarstva SAD u prvom tromjesečju tekuće godine, što je utjecalo na smanjenje prinosa američkih obveznica i povećanje cijene jedne fine unce zlata. Ipak, ovaj rast je bio ograničen umanjnjem geopolitičkih tenzija nakon susreta predsjednika Sjeverne i Južne Koreje. Osim toga, ove tenzije su ublažene informacijama o progresu razgovora predstavnika SAD i Kine oko njihovog aktualnog nesporazuma u trgovinskim odnosima.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.324,00 USD (1.091,51 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.